

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. E. a sudkýň JUDr. E. a JUDr. H. v právnej veci žalobcu **Z.**, bývajúceho v M., zastúpeného advokátskou kanceláriou M., so sídlom v B., proti žalovanému **J.**, bývajúcemu v M., zastúpenému JUDr. V., advokátom v M., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 7 C 131/2007, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. novembra 2013 sp. zn. 7 Co 268/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a.**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v sume 79,41 Eur do troch dní k rukám advokáta.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou doručenou Okresnému súdu Martin 21. mája 2007 sa žalobca po poslednej úprave petitu domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 1.624,98 Eur. Uviedol, že škoda mu vznikla na zdraví a majetkovej ujme ako dôsledok útoku psov (dvoch V.) patriacich žalovanému, ktoré napadli jeho šteňa (B.). Škoda predstavuje náklady spojené s veterinárnym ošetrením jeho psa, jeho liečebné náklady, cestovné, bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia a vecnú škodu za zničené maskáče.

Okresný súd Martin v poradí štvrtým rozsudkom zo 16. decembra 2010 č.k. 7 C 131/2007-175 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 1.624,98 Eur a trovy konania v sume 837,90 Eur na účet jeho právnej zástupkyne, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil § 415, § 420 ods. 1, 3 a § 441 Občianskeho zákonníka. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na predchádzajúce zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, položkovite uviedol z čoho pozostáva výška uplatnenej náhrady škody, ktorú považoval za dostatočne preukázanú listinnými dôkazmi predloženými žalobcom. Uviedol, že po doplnení dokazovania dospel k záveru, že žalovaný zodpovedá za spôsobenú škodu z dôvodu porušenia prevenčnej povinnosti, škoda vznikla v príčinnej súvislosti s takým porušením a keďže žalobca neporušil žiadnu prevenčnú povinnosť, žalobu považoval v celom rozsahu za dôvodnú. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovaného, po zrušení z procesných dôvodov jeho predchádzajúceho rozsudku z 28. marca 2012 sp. zn. 7 Co 112/2011, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. júna 2013 sp. zn. 4 Cdo 218/2012, rozsudkom z 13. novembra 2013 sp. zn. 7 Co 268/2013, rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 1.635,36 Eur na účet právneho zástupcu do troch dní. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody podľa ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti v takom prípade je a/ porušenie právnej povinnosti, b/ existencia škody, c/ príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, d/ zavinenie a podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalobca uplatnil svoj nárok na tom skutkovom tvrdení, že 4. decembra 2006 viedol na vodičku 5-mesačné šteňa rasy B. po chodníku, pričom dvaja psy (V.), nachádzajúci sa na pozemku žalovaného, prestrčili papuľu cez oplotenie, chytili do papule jeho psa, pričom pri odvracaní škody žalobcom došlo k jeho pohryzeniu do oboch rúk a ľavého predkolenia. Odvolací súd po zopakovaní dokazovania listinnými dôkazmi a doplnení dokazovania výsluchom účastníkov a vykonaním ohliadky na mieste samom, vyhodnotil výsledky dokazovania v zmysle ustanovenia § 132 O.s.p. a dospel k záveru, že žalobca podmienky nároku na náhradu škody podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka nepreukázal. Žalobca v konaní tvrdil, že ku spôsobeniu škody malo dôjsť 4. decembra 2006 okolo 11,00 hod. tak, že psy žalovaného (dvaja V.) mali prestrčiť papuľu cez oplotenie až po uši, pričom takýmto spôsobom mali

chytiť jeho psa (šteňa B.) za prednú čeľusť, pričom pri odvracaní škody ten istý pes ihneď na to, ako pustil šteňa z papule, ho pohrýzol do oboch rúk a druhý pes ho pohrýzol do ľavého predkolenia. Takto opísaný dej však nepotvrdila ani žalobcom navrhnutá svedkyňa E., vypočutá na pojednávaní na okresnom súde 24. septembra 2007. Z pripojeného spisu OR PZ v Martine, úrad justičnej a kriminálnej polície PZ č. ČVS: ORP-356/OSV-2007 krajský súd zistil, že žalobca uvedený skutok ako trestný čin nahlásil na Obvodnom oddelení PZ Martin – Západ až 11. februára 2007, kde bola vec vybavená odložením a na základe sťažnosti podanej žalobcom prokurátorka Okresnej prokuratúry v Martine uznesením z 27. marca 2007 sp. zn. 1 Pn 135/07-4 sťažnosť ako nedôvodnú zamietla. Skutočnosť, že k poškodeniu zdravia žalobcu malo dôjsť 4. decembra 2006 vyplýva len z výpisu zo zdravotnej dokumentácie žalobcu, podľa ktorej bol ošetrovaný v uvedený deň o 16.12 hod. na LS PP Martin, MUDr. T. pre pohryzenie psa v oblasti prstov rúk a ľavého kolena. Bol odoslaný na úrazovo-infekčnú ambulanciu MFN Martin, kde bol ošetrovaný 4. decembra 2006 o 16.41 hod. MUDr. V. s nálezom: „početné drobné hryzné poranenia na prstoch obidvoch rúk, na piatom prste pravej ruky traumatická ablácia nechta, ktorá bola na ambulancii dokončená, na ľavom predkolení povrchová rana v dĺžke 4 cm.“ Odvolací súd uviedol, že ani táto skutočnosť (berúc do úvahy ďalšie výsledky vykonaného dokazovania) nepotvrďuje tvrdenie žalobcu o tom, že k spôsobeniu škody na jeho zdraví došlo konaním psov žalovaného tak, ako tento dej popísal v konaní žalobca. Pohryzenie na rukách a na ľavom predkolení podľa jeho tvrdenia mali spôsobiť dvaja útočiaci psy – V., pričom podľa lekárskej správy na prstoch obidvoch rúk sa nachádzali iba početné „drobné“ hryzné poranenia. Taktiež z lekárskej správy nevyplýva, že povrchová rana spôsobená na ľavom predkolení bola spôsobená pohryzením psami. Listinný dôkaz predložený žalobcom na preukázanie tvrdenia o ošetrení jeho psa u veterinárneho lekára (č.l. 8) nie je opatrený dátumom, kedy k ošetreniu došlo, resp. aj akého zvieratá, na uvedenej fotokópii tohto dokladu sa nachádzajú len uvádzané lekárske výkony s ohodnotením jednotlivých úkonov liečby. Skutočnosť, že k spôsobeniu škody na zdraví a na veciach žalobcu došlo spôsobom, ako ho on popísal v priebehu konania, nezodpovedá ani výsledkom vykonanej ohliadky krajským súdom na mieste samom. V čase vzniku danej udalosti mal žalobca podľa jeho tvrdenia viesť psa – šteňa na vodítku, pričom potom, keď V. chytil jeho psa, mal on držať svojho psa medzi nohami a snažiť sa ho vyslobodiť, a to tak, že stál kolmo oproti oploteniu rozkročmo, v pokrčení vzdialene od oplotenia cca 5 až 15 cm, pričom podľa jeho tvrdenia, pes mal prepchať papuľu cez plot a dohrýzť ho. Dovolací súd dospel k záveru, že takým spôsobom, akým žalobca popisoval priebeh danej udalosti vedúcej k spôsobeniu škody na jeho veciach (roztrhnutím maskáčov a spodného

prádlá) ako aj na zdraví (na prstoch oboch rúk a na ľavom predkolení) dôjsť nemohlo. V tejto súvislosti odvolací súd hodnotil aj lekársku správu, podľa ktorej žalobca na prstoch oboch rúk mal drobné poranenia, ktoré nezodpovedajú skutkovému dej, že k pohryzeniu malo dôjsť dvoma útočiacimi psami – V., za situácie, že tieto mali útočiť tak, že mali prestrčiť papuľu cez latkový plot, keď medzery medzi latkami oplotenia aj podľa merania vykonaného krajským súdom na základe vykonanej ohliadky, predstavovali vzdialenosť 7,5 cm. Všetky uvedené okolnosti nasvedčujú tomu, že k spôsobeniu škody pohryzením psa žalobcu ako aj k spôsobeniu škody na jeho zdraví ako aj na jeho osobných veciach, nemohlo dôjsť spôsobom, akým ho žalobca v žalobe a v priebehu celého konania prezentoval. Keďže žalobca tvrdené skutkové okolnosti o spôsobení škody v konaní nepreukázal, krajský súd dospel k záveru, že v konaní dôkazné bremeno pri preukázaní podmienok náhrady škody podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka neunesol, preto rozsudok okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh v celom rozsahu zamietol. O trovách konania (prvostupňového a druhostupňového) rozhodol podľa § 224 ods. 2 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalovanému náhradu trov konania, ktorý mal v konaní plný úspech.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, príp. rozsudok zmeniť a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j., že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Za odňatie možnosti konať pred súdom žalobca považuje nemožnosť obrany svojich práv v odvolacom konaní, v ktorom bol jeho návrh zamietnutý. Je toho názoru, že okresný súd, ktorý jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovel, dostatočným spôsobom rozviedol svoje úvahy, ktorými sa spravoval pri rozhodovaní o jeho nároku. Tieto zistenia nerozporoval odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozsudku z 28. marca 2013 a stotožnil sa so záverom okresného súdu, že zodpovednosť za škodu spôsobenú domácky chovaným zvieratám je potrebné posúdiť podľa ustanovení § 415 a § 420 Občianskeho zákonníka. Na základe zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu však bolo Krajskému súdu v Žiline prikázané znovu konať a rozhodnúť, pričom ten rozhodol tak, že žalobu zamietol argumentujúc neunesením dôkazného bremena žalobcom. Nakoľko však odvolací súd doposiaľ skutkové zistenia nepovažoval za nedostatočné, žalobca je toho názoru, že odvolací súd mal v prípade takéhoto právneho názoru zrušiť rozsudok okresného súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie za účelom

d'alsieho dokazovania. Žalobca má tak za to, že odvolací súd zmenou rozsudku okresného súdu napadnutým rozhodnutím konal v širších intenciách ako mu bolo uložené uznesením najvyššieho súdu, čo je podľa jeho názoru splnením dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Zároveň je tiež toho názoru, že na základe vykonaného rozsiahleho dokazovania odvolací súd nesprávne vec právne posúdil, keď nárok žalobcu zamietol napriek skutočnosti, že vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach návrh nepovažoval za neopodstatnený. Žalobca ďalej uviedol, že v uznesení najvyššieho súdu nebol vyslovený taký právny názor, ktorý by odôvodňoval rozhodnutie v takých intenciách ako bol vyslovený v napadnutom rozhodnutí a ktorý v ňom mal byť zohľadnený. Zdôraznil, že v zmysle ustanovenia § 213 ods. 3 O.s.p. ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám, pričom z napadnutého rozhodnutia vôbec nevyplýva, akým spôsobom odvolací súd po nariadení dovolacieho pojednávania doplnil, resp. opakovane dokazovanie. Namieta, že pokiaľ odvolací súd v dôvodoch rozsudku poukazuje na ním vykonanú ohliadku na mieste samom, na takýto zadovážený dôkaz odvolacím súdom nemožno prihliadnuť, nakoľko krajský súd túto ohliadku vykonal 2. februára 2012, teda po takmer 6 rokoch od začatia konania a ohliadka po takom čase nemôže skutočnosti žiadnym relevantným spôsobom preukázať, ak v čase jej vykonania bola situácia na mieste samom diametrálne odlišná od doby, kedy ku škode skutočne došlo. Z uvedeného dôvodu na vykonanú ohliadku ako na dôkaz neopodstatnenosti žalobcom vzneseného nároku nemožno za žiadnych okolností prihliadať. Záverom žalobca zopakoval, že ak sa chcel odvolací súd odchýliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa, mal v zmysle § 132 O.s.p. opakovane dokazovanie sám(?). Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania v sume 190,58 Eur a navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku.

Žalovaný vo vyjadrení navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť v podstate z dôvodu neopodstatnenosti namietaných skutočností, keďže žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno. Žiadal priznať mu náhradu trov dovolacieho konania v sume 158,82 Eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p., dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V prejednávanej veci dovolanie žalobcu smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej a preto je procesne prípustné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p., môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej len „§ 237 O.s.p.“), zaoberal sa najskôr dovolací súd otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad

odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Vada konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietaná nebola a v dovolacom konaní ani takáto vada nebola zistená.

Z obsahu dovolania žalobcu vyplýva, že tento ako dovolací dôvod uplatňuje odňatie možnosti konať pred súdom a nesprávne právne posúdenie (§ 237 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

So zreteľom na obsah dovolania, dovolací súd preto osobitne skúmal, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.).

V prejednávanej veci dovolateľ namieta, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že mu znemožnil obranu jeho práv v rámci odvolacieho konania, v ktorom došlo k zmene rozsudku súdu prvého stupňa.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd po odvolaní žalovaného proti poslednému (v poradí štvrtému) rozsudku súdu prvého stupňa zo 16. decembra 2010, v prejednávanej veci v rámci doplnenia dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, nariadil na 2. februára 2012 ohliadku na mieste samom, na ktorú predvolal účastníkov a ich právnych zástupcov s upozornením, že účasť je povinná (por. čl. 200). Zo zápisnice o vykonanej

ohliadke vyplýva, že žalobca sa ohliadky zúčastnil osobne, pričom jeho právna zástupkyňa napriek tomu, že predvolanie na ohliadku prevzala 19. januára 2012, sa ohliadky nezúčastnila. Z obsahu zápisnice z ohliadky však vyplýva, že žalobca nenamietal neprítomnosť svojej zástupkyne, pri objasňovaní skutkového deja aktívne spolupracoval a priebeh ohliadky nerozporoval. Následne odvolací súd vo veci vytýčil pojednávanie na termín 28. marca 2012, na ktorom bol osobne prítomný žalobca. Z obsahu spisu vyplýva, že právna zástupkyňa žalobcu sa tohto pojednávania osobne nezúčastnila, na svoje zastupovanie na tomto pojednávaní poverila svoju zamestnankyňu JUDr. L. (por. čl. 221), ktorej zastupovanie odvolací súd uznesením na pojednávaní nepripustil po zistení, že táto nie je advokátkou, ale len zamestnankyňou advokátky. Žalobca na tomto pojednávaní odmietol vypovedať. Po zrušení rozsudku odvolacieho súdu z 28. marca 2012 sp. zn. 7 Co 112/2011 Najvyšším súdom Slovenskej republiky a vrátením mu veci na ďalšie konanie pre procesné vady, odvolací súd vytýčil pojednávanie na 13. novembra 2013, na ktorom sa žalobca zúčastnil osobne a na základe substitučnej plnej moci bol zastúpený JUDr. L. (medzičasom už advokátkou – pozn. dovolacieho súdu). Z obsahu zápisnice z pojednávania vyplýva, že žalobca bol na tomto pojednávaní odvolacím súdom vypočutý k veci ako účastník konania po poučení podľa § 131 O.s.p., jeho právna zástupkyňa sa v rámci pojednávania vyjadrila k veci a predseda senátu ju vyzval na prednes tzv. záverečnej reči (por. čl. 274, 274p.v.), ktorú možnosť využila.

Po preskúmaní veci z hľadiska, či konanie odvolacieho súdu je reálne postihnuté žalobcom tvrdenu vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., dovolací súd dospel k záveru, že táto námietka žalobcu nie je opodstatnená. O procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia, ktorá spočíva v odňatí možnosti konať pred súdom, ide len vtedy, keď súd neumožnil účastníkovi vykonať v priebehu konania práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, a to najmä právo predniesť (doplniť, či doplňovať) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 118 ods. 1 a 3, § 123, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.). Zo spisu nevyplýva, že by žalobcovi bolo odňaté niektoré z uvedených procesných práv. Žalobca sa zúčastnil všetkých úkonov vykonávaných odvolacím súdom, vyjadroval sa k tvrdeniam uvádzaným žalovaným, zúčastnil sa ohliadky na mieste samom, kde podal svoje vysvetlenie na skutočnosti, od ktorých odvodzuje svoj nárok, využil právo záverečnej

reči, pričom v rámci odvolacieho konania ani raz nespochybnil postup odvolacieho konania a nenamietal, že by mu odvolací súd neumožnil uplatniť niektoré z jeho procesných práv.

Majúc na zreteli uvedené dovolací súd uzavrel, že konanie odvolacieho súdu netrpí žalobcom namietanou vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd tiež zo zákona prihliadnuť, a to aj vtedy, keď na ňu dovolateľ nepoukazuje, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Posudzujúc dovolanie žalobcu podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p.), žalobca namieta práve túto vadu konania, i keď ju namieta výlučne ako vadu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. je daný vtedy, ak konanie je postihnuté vadou, a to takou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dôvodom dovolania podľa uvedeného ustanovenia môže byť akákoľvek vada, ak súčasne spĺňa podmienku, že mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (možnosť takéhoto následku nestačí). O konaní možno povedať, že je postihnuté vadou, ak bolo porušené ktorékoľvek z ustanovení zákona upravujúcich konanie od jeho začatia až po jeho skončenie. Kedy však daná vada mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, záleží vždy len od posúdenia v konkrétnom prípade. Spravidla takouto vadou bude napr. porušenie ustanovení o dokazovaní tým, že súd vôbec nezisťoval skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci, hoci boli tvrdené a na ich preukázanie boli navrhnuté dôkazy, alebo hoci súd nevykonal dôkaz navrhnutý na preukázanie rozhodujúcej skutočnosti, dospel k záveru, že účastník neunesol dôkazné bremeno, alebo ak boli porušené ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, alebo ak odvolací súd vychádzal z iného skutkového základu ako súd prvého stupňa, no nepostupoval podľa § 213 ods. 3 alebo 4, 5 O.s.p., t.j. nezopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje zistenie súd prvého stupňa, prípadne nedoplnil dokazovanie a pod.

Za vadu konania v zmysle uvedeného ustanovenia nemožno považovať skutočnosť, že skutkový stav nebol zistený úplne, ale len to, že pri jeho zisťovaní sa nepostupovalo v súlade s príslušnými ustanoveniami o dokazovaní.

Podľa § 213 ods. 1 O.s.p., odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7. Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O.s.p.).

Ostatne citované ustanovenie umožňuje odvolaciemu súdu, aby dospel k vlastnému zisteniu skutkového stavu, ktoré môže byť odlišné od skutkového zistenia, ktoré urobil súd prvého stupňa. Ak sa však odvolací súd chce odchyliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa, musí dokazovanie sám opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie v zmysle § 132 O.s.p.; je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k odlišnému právnemu záveru, dospel bez vykonania riadneho dokazovania. Ak by sa odvolací súd odchytil od skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa bez toho, aby rešpektoval povinnosť opakovania alebo doplnenia dokazovania, zasiahol by do ústavne zaručeného práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, do obsahu ktorého patrí aj to, že odvolací súd sa môže odchyliť od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom len po doplnení alebo opakovaní dokazovania, ktorého výsledky opravnému súdu umožnia vlastné, prípadne aj odlišné hodnotenie dôkazov.

Dovolací súd považuje v prvom rade zdôrazniť, že odvolacie konanie je potrebné považovať od podania odvolania účastníkom konania za jeden ucelený celok až do času, kedy odvolací súd o odvolaní rozhodne konečným rozhodnutím. Preto v prejednáwanej veci tak úkony odvolacieho súdu uskutočnené pred jeho prvým (dovolacím súdom zrušeným) rozsudkom, ako aj úkony uskutočnené po vrátení mu veci na ďalšie konanie, je potrebné považovať za úkony súdu vykonané v rámci odvolacieho konania, z ktorých odvolací súd vychádza pri svojom konečnom rozhodnutí o odvolaní.

Z obsahu spisu vyplýva, že ku skutkovým (nie právnym) záverom, na ktorých odvolací súd založil svoje hodnotiace závery, dospel odvolací súd na základe vyhodnotenia dôkazov, ktoré sám zopakoval. Odvolací súd vo veci opakoval dôkazný prostriedok – ohliadku. Ohliadku miesta významného pre konanie vykonal 2. februára 2012. Podľa obsahu zápisnice o ohliadke (č.l. 215a-215b spisu) ohliadky sa zúčastnili obaja účastníci osobne a právny zástupca žalobcu. Zo zápisnice o pojednávaní spísanej na odvolacom súde 28. marca 2012 (č.l. 222-223) vyplýva, že predseda senátu na ňom oboznámil priebeh doterajšieho konania a účastníci sa vyjadrili k veci. Okrem ohliadky odvolací súd doplnil

dokazovanie aj prečítaním listín – výpisom zo zdravotnej dokumentácie žalobcu (č.l. 202-203), lekárskeho posudkom o bolestnom (č.l. 208-209) a správou z ambulancie jednotňovej chirurgie (č.l. 211). Na pojednávaní konanom 13. novembra 2013 vypočul účastníkov konania po poučení podľa § 131 O.s.p. a tiež právnych zástupcov, ktorých na záver vyzval v zmysle ustanovenia § 118 ods. 4 O.s.p., aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa i k právnej stránke veci. Odvolací súd potom na základe takto vykonaných a doplnených dôkazov dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako súd prvého stupňa, keď predovšetkým vychádzal z vykonanej ohliadky na mieste samom a lekárskej správy, že k spôsobeniu škody na zdraví žalobcu ako aj na jeho osobných veciach nemohlo dôjsť spôsobom, akým ho popisoval žalobca, pretože vykonaným meraním mal odvolací súd zistené, že útoiaci V. nemôže prestrčiť papuľu cez 7,5 cm medzeru medzi latkami oplotenia, chytiť psa žalobcu, následne ten istý pes pohrýzť žalobcu do oboch rúk a druhý pes pohrýzť žalobcu do predkolenia vzdialeného od plotu 5 – 15 cm. Zároveň odvolací súd vychádzal tiež zo zadováženej lekárskej správy, z ktorej vyplývalo, že žalobca mal na rukách drobné hryzné poranenia a na predkolení povrchovú ranu, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu nemôžu zodpovedať poraneniu útoiacich V.. Odvolací súd taktiež na základe zopakovaného dokazovania listinnými dôkazmi dospel k záveru, že z týchto nie je možné zistiť súvislosť s prejednávanou vecou, pretože z potvrdenia o ošetrení u veterinárneho lekára nie je možné zistiť, kedy a akému zvieraťu bolo ošetrenie poskytnuté. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd zisťoval skutkové okolnosti prípadu vedúce k zmene skutkového stavu. Výsledky doplneného a opakovaného dokazovania – výpovede účastníkov podľa § 131 O.s.p., ohliadka podľa § 130 ods. 2 O.s.p. mali určujúci význam pre rozhodnutie súdu, ich prostredníctvom odvolací súd získal priame poznatky o rozhodných skutočnostiach svojimi zmyslami, zrakom a sluchom. Dovolací súd preto námietku žalobcu, že si nezadovážil rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 132 O.s.p., nepovažoval za dôvodnú. Za dôvodnú dovolací súd nepovažoval ani námietku žalobcu, že ohliadka odvolacím súdom bola vykonaná po takmer šiestich rokoch od začatia konania, pretože v priebehu konania nedošlo k úprave oplotenia pozemku žalovaného a medzery medzi latami oplotenia sa nezmenili.

Námietka žalobcu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tak nebola dôvodná.

Žalobca v dovolaní namieta tiež nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v uplatnenom nároku na náhradu škody (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolateľ síce formálne namieta existenciu tohto dovolacieho dôvodu, obsahovo ale ničím nevysvetlil, aký omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav má na mysli, ktorý právny predpis nepoužil odvolací súd správne, alebo ktorý nesprávne interpretoval, alebo ktoré nesprávne závery vyvodil zo správnych skutkových záverov.

Dovolateľ musí v zmysle § 241 ods. 1 veta prvá O.s.p. v dovolaní popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje jeho opravný prostriedok, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda, prípadne ktoré dôkazy by sa mali vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a čoho sa dovolateľ domáhal. Dovolateľ vo svojom dovolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, v dôvodoch však namieta nezopakovanie dokazovania odvolacím súdom v zmysle ustanovenia § 213 ods. 3 O.s.p. (bez dôvodne - por. tiež vyššie uvedené), z čoho vyvodzuje len všeobecne nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

Pre zákonu zodpovedajúce uplatnenie dovolacieho dôvodu nie je postačujúce, keď dovolateľ v dovolaní len označí niektorý z dovolacích dôvodov uvedených v § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. (napr. tým, že poukáže na označenie ustanovenia zákona alebo odcituje jeho text). Ustanoveniu § 241 ods. 1 O.s.p. zodpovedá a ním uloženou osobitnou náležitostí dovolania vyhovuje len také dovolanie, v ktorom sa konkrétne uvádza, z ktorých dôvodov sa napáda rozhodnutie odvolacieho súdu. Predpokladom toho je, že dovolateľ popíše (špecifikuje) okolnosti, z ktorých usudzuje, že určitý dovolací dôvod je daný, a že dostatočne konkrétne uvedie, v čom vidí nesprávnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak dovolateľ podáva dovolanie z dôvodu uvedeného v § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., nestačí len samotné poukávanie na označenie (alebo text) tohto zákonného ustanovenia; nevyhnutnou náležitosťou dovolania je v takomto prípade vymedzenie, ktorý právny záver a z akých dôvodov nepovažuje dovolateľ za správny. Pokiaľ v dovolaní chýba táto (osobitná) náležitosť, nie je (vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu uplatneným dovolacím dôvodom)

vymedzený obsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu a rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nie je možné preskúmať z hľadiska opodstatnenosti takto „uplatneného“ dovolacieho dôvodu. Žalobca, tým že v dovolaní neopísal okolnosti, z ktorých vyvodzuje nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom, sám znemožnil dovolaciemu súdu preskúmať správnosť rozsudku odvolacieho súdu z hľadiska právneho posúdenia veci, na ktorom spočíva jeho rozhodnutie.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolateľom riadne uplatnený dovolací dôvod nie je daný – žalobca napadol zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nebol vydaný v konaní postihnutom procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ ani § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Ďalší dovolací dôvod ale dovolateľ neuplatnil spôsobom, ktorý by zodpovedal § 241 ods. 1 a 2 písm. c/ O.s.p., preto sa dovolací súd nemohol zaoberať správnosťou dovolaním napadnutého rozhodnutia z hľadiska správnosti právneho posúdenia veci, na ktorom toto rozhodnutie spočíva. Najvyšší súd Slovenskej republiky neopodstatnene podané dovolanie žalobcu preto zamietol podľa § 243b ods. 1 O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.). Úspešný žalovaný v dovolacom konaní podal návrh na uloženie povinnosti žalobcovi nahradiť mu trovy konania spočívajúce v trovách jeho právneho zastupovania v dovolacom konaní za dva úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k odvolaniu). S prihliadnutím na ustanovenia § 10 ods. 6, § 14 ods. 1 písm. b/ a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb priznal odvolací súd žalovanému náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci v celkovej výške 79,41 Eur, ktorú sumu je žalobca povinný do troch dní zaplatiť k rukám zástupcu žalovaného. Za úkon právnej pomoci prevzatie a prípravu uplatnený nárok nepriznal z dôvodu, že právny zástupca zastupoval žalovaného v konaní pred súdom prvého a druhého stupňa, uplatňovaný nárok v konaní podrobne poznal už z priebehu tohto konania, preto pri poverení zastupovať žalovaného aj v dovolacom konaní odpadol dôvod na prevzatie a prípravu veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. júna 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová